

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ
ΚΑΙ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟΥ
ΕΛΕΓΧΟΥ

Ταχ. Δ/νση: Μπουμπουλίνας 20
Ταχ. Κώδ : 106 82
Τηλέφωνο : 2131322-362, 363, 368
Fax : 210-82.01.426

ΠΡΟΣ: Βουλή των Ελλήνων
Δ/νση Κοινοβουλευτικού Ελέγχου
Τρίτη Αναφορών
KOIN: 1. Βουλευτή κ. Αθανάσιος Πλεύρη

Θέμα: Απάντηση στη με αριθμό πρωτοκόλλου 1252/16.12.2011 Αναφορά

Σε απάντηση της με αριθμ. πρωτοκόλλου 1252/16.12.2011 Αναφοράς του Βουλευτή κ. Αθανασίου Πλεύρη και σύμφωνα με τα στοιχεία που έθεσαν υπόψη μας οι αρμόδιες υπηρεσίες του Υπουργείου Πολιτισμού και Τουρισμού, σας γνωρίζουμε τα εξής:

Όσον αφορά τις αρμοδιότητες και το έργο των Εφορειών Παλαιοανθρωπολογίας-Σπηλαιολογίας, αυτές απορρέουν από την αρχαιολογική νομοθεσία και ειδικότερα από τις διατάξεις του Νόμου 3028/2002 «Για την προστασία των Αρχαιοτήτων και εν γένει της Πολιτιστικής Κληρονομιάς» (ΦΕΚ 153/A/28.6.2002) και του Π.Δ. 191/2003 «Οργανισμός Υπουργείου Πολιτισμού» (ΦΕΚ 146/A/13.6.2003). Όλα αυτά τα χρόνια οι εν λόγω Εφορείες, στελεχωμένες με ειδικευμένο επιστημονικό προσωπικό, μοχθούν για την προστασία των σπηλαίων σε όλη την έκταση της χώρας, ανάλογα με τις γεωγραφικές τους αρμοδιότητες, τα οποία, σύμφωνα με την Σύμβαση των Παρισίων του 1972 (που κυρώθηκε με το Ν. 1126/1981), ανήκουν στα μνημεία της Πολιτιστικής Κληρονομιάς. Σήμερα στη χώρα μας, σύμφωνα με το Ν. 3028/2002, τα σπήλαια για τα οποία υπάρχουν ενδείξεις ότι συνδέονται με την ανθρώπινη ύπαρξη περιλαμβάνονται στα αρχαία μνημεία και εμπίπτουν στις προστατευτικές διατάξεις της αρχαιολογικής νομοθεσίας.

Οι προαναφερθείσες εφορείες, λόγω του ιδιαίτερου χαρακτήρα των μνημείων αρμοδιότητάς τους, καταλέγονται στις ειδικές περιφερειακές υπηρεσίες του ΥΠ.ΠΟ.Τ. (όπως συμβαίνει π.χ. και με την Εφορεία Εναλίων Αρχαιοτήτων), ενώ το εξειδικευμένο έργο τους δεν θα μπορούσαν να διεκπεραιώσουν οι κατά τόπους εφορείες αρχαιοτήτων.

Ο κ. Πουλιανός φαίνεται να στρέφεται κυρίως κατά της Εφορείας Παλαιοανθρωπολογίας-Σπηλαιολογίας Βόρειας Ελλάδος, στις αρμοδιότητες της οποίας υπάγεται και η προστασία-έλεγχος του σπηλαίου Πετραλώνων, του οποίου τη διαχείριση είχε στο παρελθόν ο ίδιος, ως πρόεδρος της Ανθρωπολογικής Εταιρείας Ελλάδος (Α.Ε.Ε.). Ως προς τον ισχυρισμό του κ. Πουλιανού περί συγκάλυψης ατασθαλιών, ουδόλως ισχύει κάτι τέτοιο, αφού ένα σχετικό πρόβλημα που είχε ανακύψει στο παρελθόν διερευνήθηκε αμέσως από τις αρμόδιες ελεγκτικές αρχές και η υπόθεση έχει παραπεμφθεί στη δικαιοσύνη και αναμένεται η εκδίκασή της.

Επίσης, ως προς τον ανυπόστατο ισχυρισμό του ότι αυτός ίδρυσε την Εφορεία Παλαιοανθρωπολογίας-Σπηλαιολογίας, μολονότι δεν υπάρχει κανένα σχετικό στοιχείο στο αρχείο της Εφορείας Παλαιοανθρωπολογίας-Σπηλαιολογίας Βόρειας Ελλάδος, επισημαίνεται

Αθήνα, 1.3.2012
Αρ. Πρωτ.: ΥΠ.ΠΟ.Τ./ΓΡ.ΥΠ./Κ.Ε./71

ότι η ίδρυση Εφορειών Αρχαιοτήτων στηρίζεται στον Οργανισμό που διέπει τη λειτουργία του ΥΠ.ΠΟ.Τ.

Σχετικά με το σπήλαιο Πετραλώνων, σημειώνεται ότι η απόφαση 88/2011 της ολομέλειας του Συμβουλίου της Επικρατείας, ως συνέπεια της οποίας κατέστη αμετάκλητο το με αριθμ. ΥΠΠΟ/ΑΠΑΛΛΦ01-8/2639/40/16-01-2004 Πρωτόκολλο Διοικητικής Αποβολής της Α.Ε.Ε. από το σπήλαιο Πετραλώνων, ελήφθη έπειτα από αίτηση ακύρωσης που υπέβαλε η Α.Ε.Ε., πρόεδρος της οποίας είναι ο κ. Α. Πουλιανός. Η ίδια μάλιστα Α.Ε.Ε. προσέφυγε στο ΣΤΕ, κρίνοντάς το προφανώς ως το πλέον αρμόδιο δικαστήριο. Επιπλέον, η Α.Ε.Ε. παρέμεινε επί επτά έτη στο σπήλαιο μετά την έκδοση του Π.Δ.Α., με προσωρινή διαταγή του εν λόγω δικαστηρίου, εν αναμονή της εκδίκασης της αίτησής της.

Η αξιοποίηση του σπηλαίου Πετραλώνων και η δημιουργία των συνοδευτικών εγκαταστάσεων χρηματοδοτήθηκε με μεγάλα ποσά από τον Ελληνικό Οργανισμό Τουρισμού (Ε.Ο.Τ.), ενώ για το σκοπό αυτό είχαν παραχωρηθεί στην Α.Ε.Ε. και τα έσοδα από τη λειτουργία του σπηλαίου ως επισκέψιμου μνημείου. Επισημαίνεται ότι από το 1998, όταν η χρήση του σπηλαίου αποδόθηκε από τον Ε.Ο.Τ. στο Υπουργείο Πολιτισμού, η Α.Ε.Ε. έπρεπε να αποδίδει τις εισπράξεις του σπηλαίου στο ΥΠ.ΠΟ. Αυτή όμως, αρνούμενη να αναγνωρίσει το ΥΠ.ΠΟ. ως αντισυμβαλλόμενό της, δεν απέδιδε ούτε τις εισπράξεις ούτε απολογισμό χρήσης στο ΥΠΠΟ (απέστελλε τα σχετικά παραστατικά την Εταιρεία Τουριστικών Ακινήτων Α.Ε., η οποία όμως ήταν πλέον αναρμόδια να τα ελέγξει). Για το λόγο αυτό το Ελληνικό Δημόσιο άσκησε Αγωγή Λογοδοσίας, προκειμένου η Α.Ε.Ε. να αποδώσει απολογισμό χρήσης του σπηλαίου για όλα αυτά τα χρόνια. Ήδη, με την πρωτόδικη απόφαση 16744/2010 του Πολυμελούς Πρωτοδικείου Θεσσαλονίκης υποχρεώνεται η Α.Ε.Ε. να καταθέσει λογαριασμό για τη διαχείριση του σπηλαίου από το 1998 κ.ε.

Επίσης, το Ελληνικό Δημόσιο δεν απώλεσε έσοδα εξαιτίας της αποβολής της Α.Ε.Ε. από το σπήλαιο Πετραλώνων, δεδομένου ότι ως τώρα δεν είχε κανένα έσοδο από τη λειτουργία αυτού. Αυτή που απώλεσε έσοδα είναι η Α.Ε.Ε., έσοδα για τα οποία θα αποδώσει λογαριασμό στο πλαίσιο της προαναφερόμενης δικαστικής διαδικασίας. Προς το παρόν το σπήλαιο λειτουργεί με ελεύθερη είσοδο, έως ότου ολοκληρωθούν οι απαραίτητες διοικητικές διαδικασίες για να διατεθούν εισιτήρια, οπότε το Ελληνικό Δημόσιο θα έχει έσοδα από τη λειτουργία του (προβλέπεται ενιαίο εισιτήριο για το σπήλαιο και το Μουσείο Πετραλώνων: κύριο 5 ευρώ, μειωμένο 3 ευρώ). Ήδη δημοσιεύτηκε πρόσφατα στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως η σχετική Κ.Υ.Α. (ΥΠΠΟΤ/ΓΔΑΠΚ/ΔΜΕΕΠ/Γ2/Φ32/96342/1058/5.10.2011) και σύντομα θα διατεθούν τα εισιτήρια.

Επισημαίνεται ότι μετά την αποβολή της Α.Ε.Ε. από το σπήλαιο, διαπιστώθηκε ότι αυτή, παρά τα σημαντικά έσοδα που είχε όλα αυτά τα χρόνια, δεν είχε κάνει σχεδόν κανένα έργο για τη συντήρηση του σπηλαίου, των εγκαταστάσεων και των ευρημάτων. Αντιθέτως, μετά την ανάληψη της λειτουργίας του σπηλαίου από την αρμόδια υπηρεσία του ΥΠ.ΠΟ.Τ., άρχισε αμέσως η αποκατάσταση των φθορών και η συντήρηση του μνημείου και των εγκαταστάσεων. Είναι συνεπώς προφανές ότι το ΥΠ.ΠΟ.Τ. όχι μόνο δεν προκάλεσε καταστροφές στο χώρο, όπως λανθασμένα αναφέρει ο κ. Πουλιανός, αλλ' απεναντίας καταβάλλει πολλές προσπάθειες και έξοδα για τη συντήρηση του μνημείου, του χώρου και των ευρημάτων.

Όσον αφορά τη μπάρα, αυτή τοποθετήθηκε σε δημοτική οδό με απόφαση του οικείου Δημοτικού Συμβουλίου. Η αρμόδια υπηρεσία κάνει τις απαραίτητες ενέργειες ώστε να διασφαλίζεται η απρόσκοπη πρόσβαση των επισκεπτών στο μνημείο. Όσο για άλλα σχετιζόμενα με αυτή θέματα που καταγγέλλει ο κ. Πουλιανός, αυτά δεν αφορούν το ΥΠ.ΠΟ.Τ.

Επιπλέον, κρίνεται απαραίτητο να αναφερθεί ότι η Εφορεία Παλαιοανθρωπολογίας-Σπηλαιολογίας Βόρειας Ελλάδος, ως αποκλειστικά αρμόδια για την προστασία του σπηλαίου και του χώρου, έπραξε ό,τι ήταν νόμιμο για την προστασία τους για όσο διάστημα τα διαχειρίζοταν η Α.Ε.Ε. Μέσα στο πλαίσιο των ενεργειών της ανέφερε στις δικαστικές αρχές,

ως όφειλε, μη σύννομες ενέργειες του κ. Πουλιανού, επιβλαβείς για τον αρχαιολογικό χώρο, με συνέπεια ο τελευταίος να έχει ήδη καταδικαστεί πρωτοδίκως για δύο αυθαίρετες πράξεις του. Οι ενέργειες αυτές των αρμοδίων εντάσσονταν στα καθήκοντά τους, ουδόλως εκπορεύονταν από ενδεχόμενη προσωπική διάθεση και, συνεπώς, άδικα κατηγορούνται από τον κ. Πουλιανό, ο οποίος χρησιμοποιώντας βαρείς χαρακτηρισμούς ζητεί τον αποκλεισμό τους από τις υποθέσεις του σπηλαίου Πετραλώνων.

Εν κατακλείδι, το σπήλαιο Πετραλώνων είναι αρχαίο μνημείο που εμπίπτει στις προστατευτικές διατάξεις της αρχαιολογικής νομοθεσίας και υπάγεται αποκλειστικά στην ευθύνη και αρμοδιότητα της Αρχαιολογικής Υπηρεσίας, η οποία, ως μόνη αρμόδια, ενεργεί τα δέοντα για την προστασία του και ανάδειξή του καθώς και για την επίλυση των όποιων προβλημάτων ανακύπτουν.

Εσωτερική Διανομή:

1. Γραφείο Υφυπουργού Πολιτισμού και Τουρισμού
2. Γραφείο Γενικής Γραμματέως ΥΠ.ΠΟ.Τ.
3. ΔΙΠΚΑ
4. ΔΜΕΕΠ
5. ΕΠΣΒΕ